

Алла Анатоліївна ХМЕЛЮК

аспірантка,
Національний університет Державної податкової служби України
E-mail: stami@ukr.net

ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В УКРАЇНІ

Хмелюк, А. А. Практика реалізації фінансового моніторингу в Україні [Текст] / Алла Анатоліївна Хмелюк // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 20. – С. 218-225. – ISSN 1993-0259.

Анотація

Вступ. Фінансовий контроль за станом грошового обігу передбачає одночасне здійснення наднаціонального, національного і внутрішнього контролю фінансових потоків. Це зумовлює необхідність у забезпеченні ефективної взаємодії суб'єктів фінансового моніторингу між собою, а також з органами державного фінансового контролю, що визначає результативність практики реалізації фінансового моніторингу.

Мета полягає у теоретичному обґрунтуванні (виходячи з аналізу показників практики реалізації фінансового моніторингу) системних зв'язків між суб'єктами фінансового моніторингу.

Метод (методологія). Використано методи теорії пізнання: аналіз та синтез, а також статистичний та графічний методи.

Результати. Суб'єкти фінансового моніторингу одночасно є суб'єктами контролю за готівковим, безготівковим обігом, контролю за законністю походження грошових ресурсів і здійснення операцій з ними та валютного контролю. Виявлення схем відмивання “брудних коштів” залежить від активної участі банків та страховиків – у цих секторах здійснюється найбільша кількість фінансових операцій, з ознаками фінансового моніторингу. Агенти фінансового моніторингу проводять зовнішній, позаплановий, поточний державний фінансовий контроль за станом грошового обігу на принципах постійності, суцільності та дієвості. Суб'єкти верхнього рівня фінансового моніторингу контролюють безпосередньо агентів фінансового моніторингу, не здійснюючи контрольних заходів щодо господарюючих суб'єктів чи фізичних осіб, пов'язаних з відповідними фінансовими операціями.

Державна служба фінансового моніторингу, здійснюючи тільки один вид державного фінансового контролю – за станом грошового обігу, – взаємодіє з органами контролю у сфері бюджету, податків, цінних паперів та виступає важливим джерелом інформації про порушення у сфері фінансів. Нею проводяться разом з іншими органами державного фінансового моніторингу спільні перевірки суб'єктів первинного фінансового моніторингу, у процесі яких вона виступає безпосередньо контролюючим органом. Отже, фінансовий моніторинг є одним із методів державного фінансового контролю, а Державна служба фінансового моніторингу – суб'єктом державного фінансового контролю, яка за показниками своєї діяльності займає важливе місце серед інших його органів.

Ключові слова: фінансовий моніторинг; суб'єкти фінансового моніторингу; перевірки; фінансовий контроль; фінансові операції; доходи, одержані злочинним шляхом.

THE PRACTICE OF IMPLEMENTATION OF FINANCIAL MONITORING IN UKRAINE

Abstract

Introduction. Financial control of monetary circulation provides the simultaneous implementation of supranational, national and internal control of financial flows. It suggests the need to ensure effective cooperation between the entities of financial monitoring between themselves and with the state financial control bodies. It defines the effectiveness of practice of financial monitoring.

The goal is the theoretical justification (based on analysis of indicators of practices of financial monitoring) of system ties between the subjects of financial monitoring.

The method (methodology). The following methods of the theory of knowledge are used in this paper: analysis and synthesis, as well as statistical and graphical methods.

Results. The subjects of financial monitoring simultaneously are the subjects of control over cash, cashless circulation, control of legality of origin of financial resources and transactions with them and exchange controls. Detection of schemes "dirty money" laundering depends on the active participation of banks and insurers. In these sectors it has been carried the largest number of financial transactions with signs of financial monitoring. Agents of financial monitoring conduct external, unscheduled, the current state financial monitoring of monetary circulation on the principles of permanence, continuity and efficiency. Subjects of top-level of financial monitoring are the agents of financial monitoring without having control measures to business entities or individuals which are associated with the relevant financial transactions.

The State Service for Financial Monitoring which commits only such type of financial control as monetary one interacts with the control bodies in the budget, tax, securities and an important source of information about violations of Finance. It together with other bodies of state financial monitoring conducts inspection of entities. During these inspections it acts directly controlling authority. Consequently, financial monitoring is one of the methods of financial control but the State Service for Financial Monitoring is the subject of state financial control. The latter according to the indexes of the activity ranks an important place among other organs.

Keywords: financial monitoring; subjects of financial monitoring; audits; financial control; financial transactions; obtained from crime income.

JEL classification: G28

Вступ

З огляду на властивість фінансового контролю за станом грошового обігу щодо одночасного здійснення наднаціонального, національного і внутрішнього контролю фінансових потоків, одним із найважливіших стратегічних завдань у сфері фінансового моніторингу залишається забезпечення ефективної взаємодії його суб'єктів між собою, а також з органами державного фінансового контролю за станом грошового обігу, оскільки саме критерії ідентифікації операцій, які підлягають фінансовому моніторингу, та механізми передачі інформації про такі операції до органів відповідного рівня визначають результативність системи запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та розповсюдженню зброї масового знищення.

Результати досліджень фінансового моніторингу висвітлено у публікаціях О. Балануци, Е. Дмитренка, С. Побережного, Б. Сюркало, Д. Шиян та інших авторів, проте у них коло аналізованих питань обмежується або роллю первинного фінансового моніторингу в організації протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, у банківській сфері, або у мінімізації латентності злочинів, тобто на сьогодні недостатньо досліджені практичні аспекти взаємодії між собою усіх суб'єктів фінансового моніторингу через основні показники їх діяльності.

Мета статті

Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні (виходячи з аналізу показників практики реалізації фінансового моніторингу) системних зв'язків між суб'єктами фінансового моніторингу.

Виклад основного матеріалу дослідження

Розширення сутності поняття "державний фінансовий контроль" положеннями про перевірку дотримання чинного законодавства у процесі фінансової діяльності не тільки державою, але і

юридичними та фізичними особами, та те, що він реалізується не тільки органами державної влади й управління, але й уповноваженими законом недержавними структурами (мета яких полягає у забезпеченні дотримання фінансової дисципліни, ефективного руху коштів централізованих і децентралізованих грошових фондів та недопущення завдання збитків державі у сфері фінансів), можемо узагальнити практичну діяльність суб'єктів фінансового моніторингу, які одночасно є суб'єктами контролю за готівковим, безготівковим обігом, валютного контролю, контролю за законністю походження грошових ресурсів і здійснення операцій з ними. При цьому основними об'єктами уваги суб'єктів фінансового моніторингу є фінансові операції, пов'язані з:

- діяльністю “конвертаційних центрів” (зняттям готівки) через банківські установи України;
- розрахунками, проведеними за готівку фізичними особами- підприємцями;
- використанням цінних паперів (векселів, акцій, облігацій підприємств, інвестиційних сертифікатів, облігацій місцевих позик, ощадних (депозитних) та майнових сертифікатів), а також “сміттєвих цінних паперів” і фінансової допомоги/ позики як фінансових інструментів, при проведенні фінансових операцій;
- бюджетними коштами та іншими державними активами;
- викраденням коштів через електронне шахрайство;
- перерахуванням за кордон (особливо до країн, які входять до переліку офшорних зон) коштів, щодо яких виявлено підозри;
- інвестиційною та страховою діяльністю;
- використанням майнових та немайнових прав;
- залученням коштів громадян.

Усі зазначені фінансові операції мають на меті приховування джерел походження доходів, отриманих незаконним шляхом; приховування осіб, які отримують незаконні доходи, й тих, що ініціюють процес відмивання коштів; забезпечення зручного й оперативного доступу до коштів, отриманих із незаконних джерел; створення умов для безпечного інвестування в легальний бізнес тощо. Саме для недопущення цих негативних явищ здійснюються такі види фінансового моніторингу, як обов'язковий, внутрішній та обов'язковий і внутрішній.

Безпосередньо фінансовий моніторинг здійснюється на рівні конкретних суб'єктів господарювання у межах так званого первинного фінансового моніторингу відповідними агентами фінансового моніторингу. Проаналізуємо основні показники діяльності безпосередніх суб'єктів здійснення фінансового моніторингу і суб'єктів, діяльність яких спрямована на узагальнення та координацію дій щодо фінансового моніторингу, урахування його результатів, прийняття управлінських рішень та узагальнення наслідків прийнятих рішень протягом 2009–2014 рр. Так найбільш активними серед них є банківські установи, які безпосередньо проводять контрольні заходи щодо підконтрольних об'єктів – юридичних і фізичних осіб: інформація, що надходить від них до Державної служби фінансового моніторингу становить близько 97,0 % від усіх повідомлень (табл. 1). Серед інших агентів фінансового моніторингу, зокрема небанківських установ, найбільше повідомлень надходить від страхового сектору – від 71,48 % у 2011 р. до 80,03 % – у 2013 р. та 79,68 – у 2014 р., проте залишається незначною частка повідомлень, що надходять від: торговців цінними паперами (4–7 %), компаній з управління активами (2–12 %), професійних учасників ринку цінних паперів (2–3 %), юридичних осіб, які проводять лотереї (1,2–1,3 %) (рис. 1). Причому, за винятком 2010 р. та 2012 р., загальна кількість таких повідомлень постійно зростала і у 2014 р. досягла 1 287 496.

Наведена структура повідомлень за суб'єктами фінансового моніторингу свідчить, що виявлення схем відмивання залежить від активної участі саме банків та страховиків у процесі протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тобто саме у цих секторах здійснюється найбільша кількість фінансових операцій, які підпадають під ознаки фінансового моніторингу, а відповідні агенти проводять зовнішній, позаплановий, поточний державний фінансовий контроль за станом грошового обігу на принципах постійності, суцільності та дієвості.

Детальніший аналіз надходження повідомлень з питань фінансового моніторингу за його суб'єктами і видами протягом 2009–2014 рр. (табл. 1) переконує, що найбільше падіння основних показників відбулося у 2010 р. та у 2012 р. – це свідчить про те, що саме у ці періоди не зверталася належна увага на такі операції і вони не завжди бралися до уваги суб'єктами первинного фінансового моніторингу. Серед причин погіршення показників можна також назвати: незабезпечення виявлення і реєстрації фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу (4–13 %); неналежне здійснення ідентифікації клієнтів банку (6–7 %); несвоєчасне надання спеціальному уповноваженому органу повідомлення про здійснення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу (до 5 %); несвоєчасне надання до Державної служби фінансового моніторингу додаткової інформації щодо фінансових операцій, які стали об'єктом фінансового моніторингу, на його запит (до 10 %); порушення порядку реєстрації фінансових операцій у відповідному реєстрі (близько 5 %); неповне (неналежне) внесення інформації

про клієнта до відповідної анкети та/або нездійснення квартального аналізу операцій клієнта щодо їх відповідності фінансовому стану та суті діяльності (близько 4 %); порушення вимог щодо переліку реквізитів повідомлення, яке надсилається до спеціального уповноваженого органу, а також не здійснення аналізу фінансових операцій на предмет підлягання їх фінансовому моніторингу та несвоєчасне повідомлення про такі операції відповідальному працівнику (у середньому від 1 до 6 %) [2, с. 67–68].

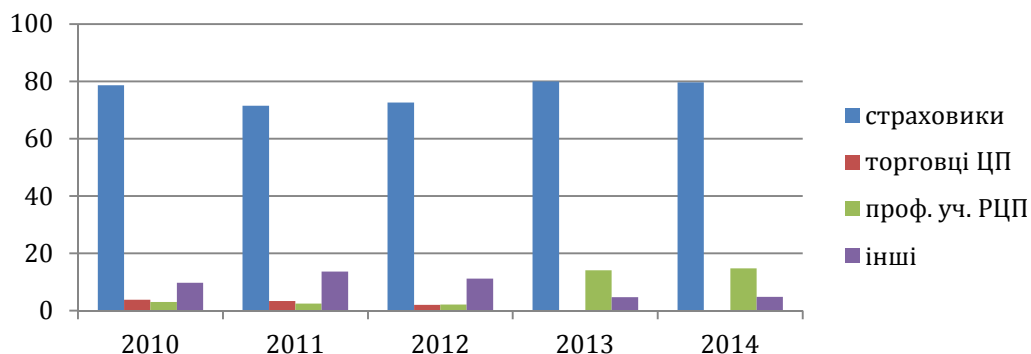

Рис. 1. Частка повідомлень, які надійшли до ДСФМ України від суб'єктів первинного фінансового моніторингу у небанківському секторі [1]

Якщо проаналізувати структуру повідомлень, які надійшли до Державної служби фінансового моніторингу, за його ознаками, то традиційно найбільша їх кількість надходить за ознаками обов'язкового моніторингу (від 53,84 % до 74,1 %), за ознаками внутрішнього моніторингу – близько 30,0 %, до 1,0 % становить частка повідомлень за ознаками обов'язкового та внутрішнього моніторингу (рис. 2), причому закономірно, що зі зростанням кількості повідомлень за ознаками внутрішнього моніторингу спостерігається зменшення кількості повідомлень за ознаками обов'язкового фінансового моніторингу.

При здійсненні обов'язкового та внутрішнього фінансового моніторингу суб'єкти первинного фінансового моніторингу виконують такі функції: контролюючу – коли з використанням такого способу фінансового контролю, як спостереження за сумнівними фінансовими операціями клієнтів банку, проводиться перевірка видів діяльності, ідентифікація особи, яка здійснює фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу; аналітичну, за допомогою якої оцінюється ризик здійснення клієнтом легалізації (відмивання) грошей, одержаних злочинним шляхом. У ході її практичної реалізації аналізується незвичність для такого клієнта здійснюваних фінансових операцій. Виконання банками як суб'єктами первинного фінансового моніторингу інформаційної функції полягає у наданні відповідному центральному органу інформації про сумнівні фінансові операції та сприяння таким чином виявленню злочинної діяльності.

Водночас постає питання, чи можна вважати збільшення кількості повідомлень про фінансові операції, які підпадають під ознаки фінансового моніторингу, від його суб'єктів ефективним показником? На нього важко відповісти без з'ясування, скільки повідомлень, які надійшли до Державної служби фінансового моніторингу України, взято до уваги, а з них, у свою чергу, скільки використано для формування досьє.

Аналіз цих показників за 2010–2014 рр. (рис. 3) дозволяє зробити висновок про те, що тільки 10–20 % повідомлень беруться до уваги, а частка сформованих досьє за цими повідомленнями взагалі є мізерною (складає у загальній кількості відібраних повідомлень від 0,9 % у 2010–2011 рр. до 1,9 у 2012–2013 рр. та 0,98 – у 2014 р.) – це може свідчити не тільки про недобросовісне ставлення суб'єктів фінансового моніторингу до формування та спрямування відповідних повідомлень, а також про те, що суттєва частина здійснюваних фінансових операцій є легальними, або про те, що з певних об'єктивних чи суб'єктивних причин значна кількість повідомлень не береться до уваги.

Наведені дані дозволяють переконатися, що у системі органів державного контролю за станом грошового обігу, зокрема за законністю походження коштів і здійснення операцій з ними, важливе місце займають саме суб'єкти нижнього рівня, якими є комерційні банки та інші суб'єкти (агенти фінансового моніторингу), які безпосередньо проводять контрольні заходи щодо підконтрольних об'єктів – юридичних і фізичних осіб. Суб'єкти верхнього рівня – компетентні органи державної влади – Національний банк України, Державна фіскальна служба України, Державна служба фінансового моніторингу України, контролюють безпосередньо агентів фінансового моніторингу, тобто верхній рівень контролює нижній рівень контролю і не здійснює контрольних заходів щодо господарюючих суб'єктів чи фізичних осіб, які здійснюють відповідні фінансові операції.

Таблиця 1. Надходження повідомлень з питань фінансового моніторингу за його суб'єктами та видами протягом 2009–2014 років*

№ з/п	Джерело інформації	2009		2010		відхилення		2011		відхилення		2012		відхилення		2013		відхилення		2014		відхилення	
		к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%
1.	банківські установи	868716	96,9	787908	96,14	-80809	X	1061095	96,83	273187	X	943894	96,77	-117201	X	954388	96,37	10494	X	125131	97,19	296923	0,82
2.	страховики	21237	74,9	23403	78,69	2166	3,8	23138	71,48	-265	-7,21	22907	72,64	-231	1,16	27612	80,0	4705	7,39	28831	79,68	1219	-0,35
3.	торговці ЦП	1927	6,8	1147	3,86	-780	-2,9	1087	3,36	-60	-0,5	645	2,04	-442	-1,32	X	X	X	X	X	X	X	
4.	компанії з управління активами	660	2,33	1012	3,4	352	1,1	2890	8,92	1878	5,52	3767	11,94	877	3,02	X	X	X	X	X	X	X	X
5.	професійні учасники РЦП	568	2	504	3,04	-64	1	828	2,56	324	-0,48	696	2,21	-132	-6,71	4875	14,13	4179		5357	14,8	482	0,67
6.	юридичні особи, які здійснюють лотереї	360	1,27	366	1,23	6	-0	X	X	X	X	X	X	X	X	392	1,14	X	X	258	0,71	-134	-0,43
7.	інші	3040	12,7	5000	9,8	1960	-2,9	6795	13,7	1795	3,9	3490	11,2	-3305	-2,5	3070	4,7	-420	X	X	X	X	X
Всього повідомлень отримано		896508	100	819542	100	-76966	X	1095833	100	276291	X	975399	100	-120434	X	990337	100	14938	X	128749	100	297159	X
у т. ч. за ознаками:																							
8.	обов'язкового моніторингу	650172	74,1	577455	71,6	-72717	-2,5	581213	53,8	3758	-17,76	620974	64,16	39761	10,32	653645	66,5	32671	2,4	780234	60,6	126589	-5,96
9.	внутрішнього моніторингу	220618	25,1	222707	27,6	2089	2,5	493188	45,69	270481	18,09	340067	28,7	-153121	-16,99	312898	31,8	-27169	3,16	490617	38,1	177719	6,24
10.	обов'язкового та внутрішнього моніторингу	6653	0,8	6262	0,8	-391	0	5050	0,47	-1212	-0,33	6780	0,7	1730	1,03	8579	0,87	1799	0,17	12167	0,95	3588	0,08
11.	Відібрано повідомлень	143919	x	188857	x	44938	131	205543	x	16686	108,84	100912	x	-104631	49,09	117976	x	17064	116,91	200824	x	82848	170,2
12.	Сформовано дос'є	1682	x	1706	x	24	101	1841	x	135	107,91	1896	x	55	102,99	1999	x	103	105,43	1970	x	-29	98,55
13.	Підготовлено матеріали та направлено до органів	1134	x	667	x	-467	59	580	x	-87	86,957	719	x	139	123,97	822	x	103	114,33	774	x	-48	94,16

*Складено автором за [1].

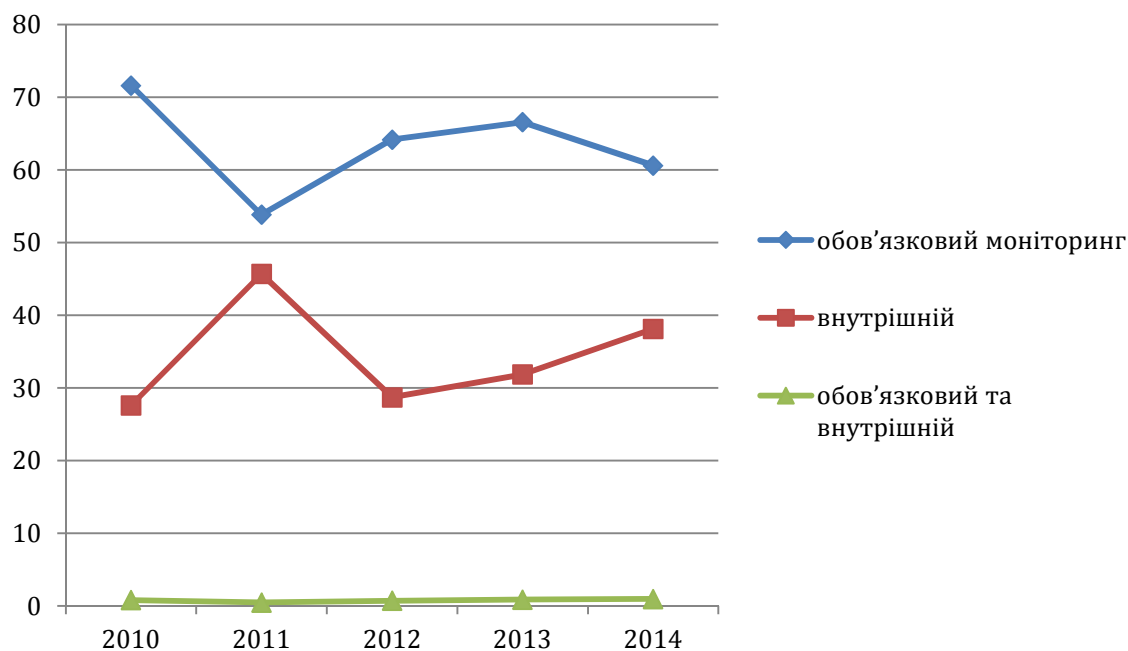

Рис. 2. Структура повідомлень за ознаками фінансового моніторингу

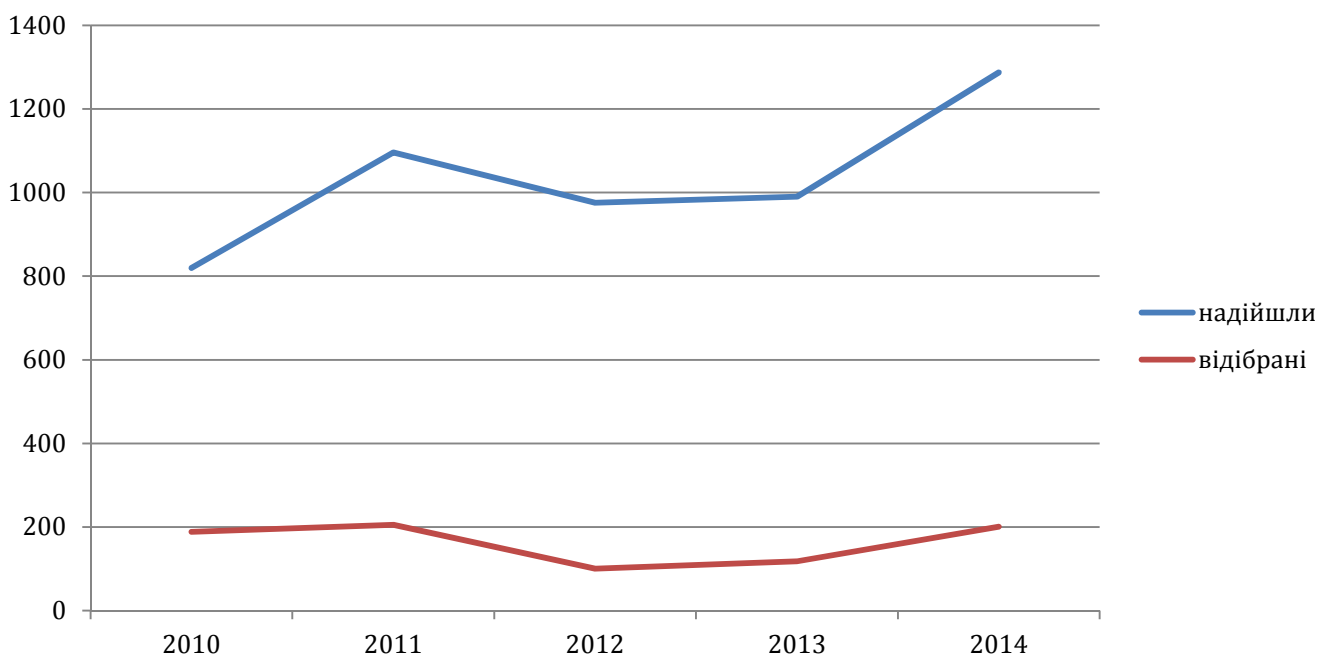

Рис. 3. Повідомлення, що надійшли протягом 2010–2014 рр. до ДСФМУ та відібрані для формування дос'є

Таким чином, Державна служба фінансового моніторингу, працюючи в органічному взаємозв'язку з фінансовими установами, державними контролюючими органами та правоохоронними структурами, займає центральне місце в системі відстежування окремих фінансових операцій, тобто здійснюючи фактично тільки один вид державного фінансового контролю – за станом грошового обігу, – взаємодіє з органами контролю у сфері бюджету, податків, цінних паперів тощо, безпосередньо не втручаючись у діяльність фінансового сектору національної економіки, але одночасно виступаючи важливим джерелом інформації про можливі порушення у сфері фінансів.

Якщо звернути увагу на показники передачі матеріалів за результатами фінансового моніторингу до державних органів України, то протягом 2009–2013 рр. найбільша їх кількість передавалася до Міністерства внутрішніх справ України – від 25 % у 2010 р. до 59,1 % у 2013 р. та до центрального органу виконавчої влади, уповноваженого на формування і реалізацію податкової і митної політики (відповідно

по роках 2009–2013: 30,9 %, 17,2 %, 39,1 %, 40,3 %, 32,8 %), а найменше – до Генеральної прокуратури України (ГПУ) – 3,6 %, 3,1 %, 3,1 %, 4,0 %, 3,5 % – і тільки у 2014 році спостерігається різке зростання кількості матеріалів, переданих до ГПУ – 88 узагальнених матеріалів та 187 додаткових узагальнених матеріалів (або 35,5 % від загальної кількості спрямованих матеріалів). Значною мірою цей факт пояснюється активізацією роботи Державної служби фінансового моніторингу України щодо посадових осіб, які займали керівні посади в Україні протягом 2010–2014 рр., оскільки за інформацією з офіційних джерел [3] у результаті розслідування фактів відмивання грошей, отриманих від корупційних дій, розкрадання та привласнення грошей і майна особами, пов'язаними з 4-м президентом України Віктором Януковичем, його близькими, посадовими особами уряду та пов'язаними з ними особами, а також особами, причетними до організації умисного масового вбивства людей і сепаратистської діяльності на території України, були заблоковані кошти на суму 1,73 млрд грн, 194,3 млн дол., 18,1 млн євро і 21,7 млн рос. рублів, дорогоцінних металів (золота і срібла) вартістю 3 млн грн, а також цінні папери вартістю 2,6 млрд грн і 1 млрд дол. Загальна сума виявлених і заблокованих коштів в еквіваленті становить 1,49 млрд дол. По цих фактах до правоохоронних органів скеровано 268 матеріалів, за якими загальна сума фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом, становить 147,8 млрд грн, а сума операцій, які можуть бути пов'язані з вчиненням інших злочинів, – 11,1 млрд грн. Однак ми вважаємо ці показники ситуативними та такими, які не можуть свідчити про наявність певних тенденцій у роботі суб'єктів фінансового моніторингу.

Отже, з наведених даних видно, що роль Державної служби фінансового моніторингу України полягає у відпрацюванні отриманих повідомлень і передачі їх відповідним правоохоронним органам у разі наявності підозр щодо відмивання коштів чи фінансування тероризму, тобто специфіка роботи передбачає ведення активного процесу відслідковування можливих фактів відмивання “брудних” коштів та фінансування тероризму.

Водночас нею проводяться спільні з іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу (Міністерством фінансів України, Міністерством юстиції України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг) перевірки суб'єктів первинного фінансового моніторингу, і вона виступає таким чином безпосередньо контролюючим органом. При цьому зазначимо, що Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку здійснює державне регулювання і нагляд у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму відносно фондових бірж, компаній з управління активами та інших професійних учасників фондового ринку (крім банків), а Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, уповноважена перевіряти ті фінансові установи та юридичних осіб, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але мають право на надання фінансових послуг відповідно до законів та нормативно-правових актів, для виконання ними вимог актів законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму.

Так у 2011 році працівники Державної служби фінансового моніторингу взяли участь у 16 перевірках суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що проводились з питань дотримання ними вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму. За результатами таких перевірок до суб'єктів первинного фінансового моніторингу застосовано штрафні санкції на загальну суму 43 180 грн.

У 2012–2013 роках перевірено відповідно 41 та 40 суб'єктів первинного фінансового моніторингу, із яких 14 – суб'єкти підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна; 26 перевірок юридичних осіб, які проводять фінансові операції з товарами (виконують роботи, надають послуги) за готівку, за умови, що сума такої фінансової операції дорівнює чи перевищує 150 000 гривень.

Протягом 2013 року працівники Державної служби фінансового моніторингу України взяли участь у 10 таких перевірках, 5 з яких проведено спільно з Міністерством юстиції України, 3 – з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, 1 – з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та 1 – з Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, а у 2014 році проведено 18 перевірок.

Ці факти ще раз підтверджують, що фінансовий моніторинг є одним із методів державного фінансового контролю, а Державна служба фінансового моніторингу – суб'єкт державного фінансового контролю, яка займає важливе місце серед інших органів за показниками своєї діяльності.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Проаналізувавши основні показники практики реалізації фінансового моніторингу в Україні, можна зробити висновок про необхідність у підвищенні якості повідомлень, які надсилаються суб'єктами первинного фінансового моніторингу до Державної служби фінансового моніторингу, з метою

забезпечення відповідності їх кількості тим, які стають предметом формування досьє. Це сприятиме підвищенню продуктивності праці відповідних працівників і зменшенню нераціональних бюджетних видатків, які спрямовуються на утримання Служби. У наступних публікаціях будуть висвітлені основні показники, які характеризують ефективність діяльності суб'єктів фінансового моніторингу.

Список літератури

1. Річні звіти Держфінмоніторингу за 2009–2014 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=545&art_id=15331&lang=uk.
2. Краліч, В. Р. Фінансовий моніторинг у забезпеченні функціонування системи економічної безпеки банківських установ в Україні: дис. ... кандидата екон. наук: 21.04.02 / В. Р. Краліч. – К., 2010 – 261 с.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.112.ua/ekonomika/minula-vlada-mogla-legalizuvati-148-mlrd-grn-otrimanih-zlochinnim-shlyahom-derzhfinmonitoring-180943.html>.

References

1. Richni zvity Derzhfinmonitorynhu za 2009–2014 rr. (2015). Retrieved from: http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=545&art_id=15331&lang=uk.
2. Kralich, V. R. (2010). *Finansovyy monitorynh u zabezpechenni funktsionuvannya systemy ekonomichnoyi bezpeky bankivs'kykh ustanov v Ukrayini: dys. ... kandydata ekon. nauk: 21.04.02.* Kyiv.
3. (n. d.). Retrieved from: <http://ua.112.ua/ekonomika/minula-vlada-mogla-legalizuvati-148-mlrd-grn-otrimanih-zlochinnim-shlyahom-derzhfinmonitoring-180943.html>.

Стаття надійшла до редакції 17.05.2015 р.